

Referat, digitalt styringsgruppemøte i Kompetanseforum Arktis 15. feb. 2022 kl. 12.00 – 15.00

Til stede:

Stein Windfeldt, EBA/NHO Arktis
Kathrine Tveiterås, UiT
Sigurd Langseth, UiT
Tom Mikalsen, KS Nord-Norge
Østen Mortvedt, Fagskolen i Nord
Bente Ødegård, NAV
Susanne Lupton, VKI, TFFK
Børre Krudtå, Divisjon for næring og kompetanse, TFFK
Ole Martin Linaker, Opplæring Vest, TFFK
Toni Håvardrud, Opplæring Øst, TFFK
Ida Huru, Avd. for voksenopplæring, karriere og integrering (VKI), TFFK
Anne Hjortdahl, Næring, TFFK
Charlotte Lindquister, NHO

Forfall:

Nils Arne Johnsen, Næring, TFFK
Sigurd Tonstad, Næring, TFFK
Stein Kristiansen, LO Troms og Finnmark
Målfrid Baik, NHO Arktis
Ylva Nutti, Samisk høgskole

Saksliste:

1. Godkjenning av referat fra forrige møte
2. Orientering fra arbeidet i Kompetansebehovsutvalget v/Børre Krudtå
3. Orientering fra det nasjonale kompetansenettverket i regional kompetansepolitikk v/Ole-Martin Linaker
4. Det nasjonale oppdraget med regional kompetansestrategi v/Børre Krudtå
5. Hva er de sentrale driverne i vår regions fremtidige kompetansebehov? v/ Børre Krudtå
6. Forslag til kompetansehevingstiltak, Næringsrettet opplæring v/Ida Huru
7. Oppsummering
8. Avslutning v/ Børre Krudtå

1. Godkjenning av referat fra forrige møte

Vedtak: Referat godkjent.

2. Orientering fra arbeidet i Kompetansebehovsutvalget v/Børre Krudtå

Første delrapport fra Kompetansebehovsutvalget leveres i juni. Den vil ta for seg Fagskolens plass i utdanningssystemet, bl.a. i forhold til dimensjonering. Hovedproblemstillingen i rapporten handler om hvordan høyere yrkesfaglig utdanning bør utvikles for å svare på kompetanseutfordringene i arbeids- og næringsliv.

I mars vil Kunnskapsdepartementet (KD) levere en rapport hvor finansiering av fagskolesektoren evalueres. Dagens finansiering av fagskolene tilrettelegger ikke godt nok for utvikling og fleksibilitet. I løpet av 2022 vil KD også komme med en rapport om nasjonalt kvalifiseringsrammeverk for høyere utdanning.

Kompetansebehovsutvalget vil levere sin hovedrapport i 2023, med bl.a. følgende analyser:

- kompetansebehov som følge av grønn omstilling
- samfunnets evne til å møte nye kompetansebehov

Arbeidsinnvandrerrutvalget har i oppdrag å gjennomgå situasjonen til arbeidsinnvandrere og vurdere integreringspolitiske virkemidler for å bedre integrering i norsk arbeids- og samfunnsliv. Utvalget jobber med en NOU.

3. Orientering fra det nasjonale kompetansenettverket i regional kompetansepolitikk v/Ole-Martin Linaker

Nettverk for regional kompetansepolitikk er et nettverk for kommunene som møtes to ganger årlig for kompetanse- og informasjonsdeling. KS er sekretariat. På siste nettverkssamling, 28. januar, presenterte hvert fylke sine utfordringer. Bildet er stort sett likt for alle fylker: Mange bedrifter har udekte kompetansebehov og det er stor mangel på arbeidskraft – særlig innen helse/omsorg og bygg/anlegg.

Agder fylkeskommune har erstattet Kompetanseforum Agder med tre nye forum:

- Forum for klima og miljø
- Forum for likestilling og mangfold
- Forum for næringsutvikling og samarbeid om nye arbeidsplasser

Jamfør Hurdalsplattformen vil den nye regjeringa prioritere desentraliserte opplæringstilbud. Fagskolesektoren skal gjennomgås og regionale kompetansebehov skal imøtekommes. Regionale utdanningssentre eid av fylkeskommunene lanseres. Direktoratet er bedt svare ut hva de legger i begrepet utdanningssenter.

4. Det nasjonale oppdraget med regional kompetansestrategi v/Børre Krudtå

I stortingsmelding 6 2018-2019 fikk regionene en «ny» oppgave med å utvikle en regional kompetansestrategi. Det heter at: *«Fylkeskommunenes rolle vil blant annet være å kartlegge regionale kompetanse- behov, formidle behov til tilbydere og tilrettelegge for etterspurte opplærings- og utdanningstiltak.»* Og: *«Fylkeskommunene har et stort ansvar for kompetansepolitikken regionalt, og regionale Kompetanseforum skal bidra til å samordne de ulike kompetanseaktørene.»*

Kompetanseforum Arktis sin oppgaven med å utvikle en regional kompetansestrategi bør konkretiseres og styringsgruppen bør vurdere kunnskapsgrunnlag, prosess og ambisjoner i forhold til utvikling av en regional kompetansestrategi.

En kompetansestrategi vil være Kompetanseforums Arktis sitt råd til fylkesrådet i Troms og Finnmark og et grunnlagsdokument for alle i kompetanseaktører. Strategien vil ta utgangspunkt i fylkeskommunens regionale planstrategi og behandles i fylkestinget. Fylkeskommunen vil være sekretariat for arbeidet, etter bestilling fra Kompetanseforum Arktis.

Kommentarer/diskusjon:

- Viktig at en slik strategi/plan ikke bli for overordna og generell. Vi trenger å komme ned på detaljnivå for at vi skal treffe behovene til arbeids- og næringsliv. Planen bør ta for seg virkemidler og strukturer.

- Utfordringa er å komme fra problembeskrivelsen til løsningene. Vi trenger en hårete ambisjon og må tørre å snakke i store bokstaver. Om vi ikke klarer å dekke kompetansegapet vil demografiutfordringene fortsette. Kompetanse er vår store utfordring og situasjonen er dramatisk.
- Vi må være enes om kunnskapsgrunnlag og hva vi skal dimensjonere etter; ungdommenes ønsker eller arbeidslivets behov?
- En strategi må ikke bli nok en gjentakelse av ting som allerede er sagt. Hva med å tenke mer på det som en handlingsplan? Det finnes allerede mange rapporter og utredninger. Vi må komme ned på et mer operativt nivå.
- Hvor mye skal vi vente på Regjeringa og iverksettelse av Hurdalsplattformen? Skal vi ikke bare ta eierskap og «hoppe i det»?

Oppsummering:

- Styringsgruppa i Kompetanseforum Arktis (KFA) igangsetter arbeidet med en regional kompetansestrategi, med fylkeskommunens som sekretariat. Det skisseres en milepælsplan for strategiarbeidet til neste møte i KFA.

5. Hva er de sentrale driverne i vår regions fremtidige kompetansebehov? v/Børre Krudtå

Diskusjon i grupper. Resultat/oppsummering, se sak nr. 7.

6. Forslag til kompetansehevingstiltak, Næringsrettet opplæring v/Ida Huru

Som oppfølging av dialogmøter og samarbeidsmøte med tema arbeidslivsrettet kompetanseheving, arrangert av fylkeskommunen høsten 2021, planlegges oppstart av seks kompetansehevingstiltak i regi av prosjekt Næringsrettet opplæring. Skisser med forslag til de seks kompetansehevingstiltakene er sendt ut til et bredt spekter av aktører, for innspill og tilbakemeldinger, deriblant Kompetanseforum Arktis.

Følgende kompetansehevingstiltak foreslås:

1. Fagbrev kokk (og/evt. servitør, resepsjonist)
2. Fagbrev tømmer (og/evt. industri, teknologi, bergverk)
3. Kompetanseheving i markedsføring, produktutvikling, bærekraft og formidling for reiselivsaktører og lokalmatprodusenter i Varanger
4. Fagskoleingeniør
5. Videreutdanning i ledelse, markedsføring, strategi, innovasjon og bærekraft
6. Traineeordning

Se sakspapirer sendt ut i forkant av møtet for ytterligere beskrivelser av tiltak.

Det gjenstår ennå mye arbeid med spissing av tiltak, konkretisering og detaljplanlegging som inkluderer inngåelse av samarbeidsavtaler, finansiering, rekruttering, osv.

Kommentarer/innspill:

- Det må sikres at vi ikke «trækker i hverandres bed». UiT har per i dag gode tilbud som dekker tiltak nr. 3 og 5.
- Fylkeskommunen bør vurdere å konsentrere seg om tiltakene som går på fagbrev – dette har arbeidslivet stort behov for og det er fylkeskommunens ansvarsområde.

- Det etterlyses detaljer i forhold til økonomi, praktisk gjennomføring, osv. Hvordan har man tenkt å gjennomføre planene?
  - Fylkeskommunen har ikke tenkt å igangsette tiltak som allerede finnes og er bevisst at flere av tiltakene krever tette og velfungerende samarbeid med eksterne kompetanseaktører. Det er på dette stadiet i prosjektet mange «løse tråder» og ubesvarte spørsmål som må «landes» for tiltakene kan realiseres. Det vil også måtte foretas prioriteringer i forhold til ressurser, økonomi, nedslagsfelt, osv.
  - Videre prosess vil inkludere møter med aktuelle deltagere og samarbeidspartnere.
- Kompetanseforum Arktis vil holdes informert om arbeidet.

7. Oppsummering, gruppearbeid

Hva er de sentrale driverne i vår regions fremtidige kompetansebehov?

- Demografisk utvikling; vi mangler folk (+ aldrende befolkning).
- Synet på læring; større krav til tilgjengelighet og fleksibilitet.
- Pandemi; går over nå, men for reiselivsnæringa har den satt varige spor.
- Grønn omstilling og digitalisering.
Grønn omstilling gir også muligheter i forhold til næringsutvikling.
- Sosial og økonomisk bærekraft; ta i bruk uutnyttede ressurser.
- Elevenes/studentenes ønsker/etterspørsel etter kompetanse.
- Spesialiseringsbehov.
- Utenforskap.
- Nasjonal økonomi.
- Kompetente lærekrefter.
- Utenlands arbeidskraft

Referent

Ida Huru

Vadsø, 15. feb. 2022